

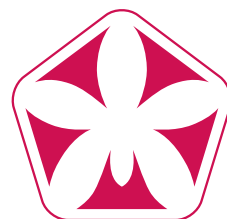
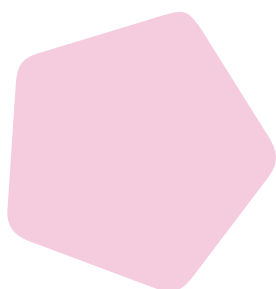
BREEDING BUSINESS

NIEUWSBRIEF MEI 2022

2 Phalaenopsis

4 Cymbidium
teeltinfo

Floricultura

ORCHIDACEAE & ARACEAE

Breeding your success

Phalaenopsis

Potworm gevangen!

Heel veel onderzoek naar allerlei mogelijke oplossingen voor het potworm probleem is feitelijk heel eenvoudig opgelost door de bodem van tafels/containers en planten af te dekken met gaas. Uit ervaringen van kwekers die er nu wat langer mee werken blijkt dit zeer effectief te zijn. Het getelde aantal muggen in vanglampen is drastisch gedaald met factor 5 of meer. Bovendien, mocht er toch nog een mug onder het gaas zitten tussen de planten, dan kan die niet naar andere tafels migreren omdat hij opgesloten zit. Planten in opweek 1 die daar de eerste 15 weken onder staan, tonen weinig tot geen aantasting. Langer eronder laten staan raden we af omdat dan wortels zich aan het gaas kunnen hechten en dat is dan weer vervelend om planten in vazen - kragen te zetten voor opweek 2.

Ook leeft het idee dat planten onder het gaas makkelijker lijken te drogen. Ook dat is een voordeel omdat droog substraat (vooral de bovenste laag) de mogelijk afgezette eitjes waar de larven uit komen meer verdrogen. Mocht u planten in afgeleverde pluggen niet direct potten, dan raden wij aan om die ook af te dekken om mogelijke infectie te beperken. Wel is het lichtniveau onder het gaas 15-20% lager. Dat kun je als een nadeel zien, maar biedt ook weer voordelen. Door de hoge energieprijzen wordt geprobeerd minder uren te belichten en overdag meer licht toe te laten. Voor opweek 1 komt het daarom niet verkeerd uit als het gaas juist iets minder licht toe laat. Elk nadeel heeft zijn voordeel!

Tot slot werkt ook het compartimenteren goed, dus door scheidingswanden tussen opweek 1 en 2 te hanteren.

Energie

Door de sterk gestegen energieprijzen van gas en elektra afgelopen periode, in combinatie met het afgesloten energiecontract, is vrijwel iedereen onmiddellijk gaan kijken hoe energie bespaard kan worden of efficiënter benut. Koel- en afweek temperaturen zijn naar beneden bijgesteld tot soms waarden onder het normale advies. In de komende periode tot week 34 is dat geen probleem omdat de buitenomstandigheden over het algemeen zodanig zijn dat het niet snel te koud wordt. Ook hebben we het merkwaardige fenomeen kunnen waarnemen, dat de belichting veel later in de ochtend is ingeschakeld en meer gebruik is gemaakt van daglicht. Dat was al het beste advies wat wij op basis van onderzoeken van Plant Lighting gaven, maar waar in veel gevallen weinig gehoor aan werd gegeven. Belichting werd om 00.00 of 02.00 aangezet waardoor de plant al door het malaat heen was om 10.00 uur in de morgen als natuurlijk licht interessant wordt. Het fotosynthese rendement stelde overdag niets meer voor. Nu de prijs voor stroom hoog is, wordt het wel toegepast. Je kunt dan wel veel mol/dag realiseren, maar als de plant maar effectief 5 of 6 gebruikt, dan is de rest teveel.

De opweek kan best op 27½-28°C worden gehouden. Het geeft misschien een iets tragere groei, maar tot week 34 kan dat geen kwaad. Vanaf week 34 is het belangrijk om ½-1°C warmer te gaan en heel belangrijk, voorkom lichtpieken om voortak te voorkomen. Vooral grote verschillen van ca. 2 mol tussen de ene en de andere dag moeten in opweek worden vermeden. Warm en donker geeft geen voortak, kou en licht wel. Die voortakken

worden vanaf ongeveer week 40 zichtbaar als dat niet goed is gegaan. Die gevoeligheid treedt op in het najaar bij een korter wordende daglengte. Ook verschillen in dagtemperatuur moet worden vermeden. Hoe constanter, hoe beter devies bij Phalaenopsis.

Meer licht overdag toelaten heeft als nadeel dat de luchtvochtigheid te laag kan worden. Maar beter kan op het vochtdeficiet VD worden gelet. Een vochtdeficiet van 9 gram/m³ is echt de grens. Daarboven wordt de lucht te droog. Besef wel dat als u meer licht toelaat, de bladtemperatuur van een Phalaenopsis blad 1-3°C boven de ruimtetemperatuur komt en dat het vocht deficiet-blad veel hoger is. Dat moet je voor de temperatuur corrigeren. Dat wordt vooral belangrijk als na 9-10 uur licht, afhankelijk van de intensiteit, de planten de huidmondjes open doen om CO₂ op te nemen omdat het malaat op is. Als dat midden op de dag gebeurt, bij het hoogste lichtniveau, dan kan teveel vocht aan het blad onttrokken worden met bladschade tot gevolg. Verlaag daarom het VD, of verhoog de RV met de nevelinstallatie om teveel vochtonttrekking van het blad te voorkomen. Een RV van 60% is het minimale wat kan, 65% is beter en met meer licht is 70% beter.

Schoon water

Zorg voor voldoende (goed) water in voorraad voor gieten en verneveling. Leidingwater voor verneveling geeft kalkaanslag op het gewas en verhoogde Na-Cl cijfers in het drainwater. Start op tijd met aanlengen van het bassin water met minder goed water om te zorgen dat de gemiddelde kwaliteit van dat gietwater zo lang als mogelijk nog goed kan blijven.

Wacht u tot de bodem zichtbaar wordt, dan is het water al minder (warmer en minder schoon), maar u schakelt dan in één keer over naar veel minder goed water. Als dat geleidelijk gaat, hebben de planten er minder last van.

“Ontsmetting van giet- en drainwater is belangrijk”

Ontsmetting van giet- en drainwater is belangrijk. Controleer ontsmettingsapparaten c.q. systemen regelmatig. Overleg met uw installateur over de frequentie hiervan en wat u eventueel zelf kunt doen om deze apparaten een lange en bedrijfszekere levensduur te geven. Controleer ook regelmatig Cl-waarden. Zit er in de gift wat u wilt? Niet te laag, niet te hoog? Controleer regelmatig kiemgetallen (kve's) in het hele watergeefstelsel en wat er uit de sproeiers komt. Vergeet daarbij ook de mestbakken niet!

Beestjes

Met stijgende buitentemperaturen zal de insectendruk van buiten toenemen. Scouteren voorkomt grote problemen. Zo hebben we te maken met de Trips setosus die 'V'-achtige verkurkte tekeningen op de (hart)bladeren maakt. Maar er zijn naast deze trips nog diverse andere trips soorten. Als dat niet op tijd wordt gesignaleerd, is er meer schade dan nodig is. Dus streng scouteren en ingrijpen. Laat het niet uit de hand lopen.

Cymbidium teeltinfo

De lichthoeveelheid per dag en de temperaturen kunnen in de komende periode best hoog worden. Daardoor kan de luchtvochtigheid al gauw te laag zijn. Als de bladtemperaturen door het licht te hoog worden (= 27°C of meer), dan sluiten de huidmondjes waardoor de verdamping en de CO₂ opname stopt. Gebruik van schermdoek of een licht krijtscherm zullen een lagere bladtemperatuur en gunstiger luchtvochtigheid voor de plant opleveren. Het liefst krijten we op zijn vroegst pas tegen de langste dag, maar bij zeer vroege bloei zoals augustus-september, kan dat al in de loop van mei nodig zijn.

Luchtbevochtiging is een goede oplossing om ervoor te zorgen dat het klimaat niet te 'droog' wordt. Als de planten teveel licht krijgen en of te lang een te lage RV, dan bestaat het risico dat er bloemtakknoppen in het vroege sortiment van pot en snij kunnen verdrogen. Als dat gebeurt, ziet u rond eind juni en juli jonge scheuten op

de plek waar takken hadden moeten zitten. Ook als de etmaaltemperaturen boven de 20°C uitkomen, zal de plant eerder scheuten aanmaken dan bloemtakknoppen laten zien. Controleer regelmatig het gewicht van de planten en meet ook het drainpercentage per dag of per week. Check ook de EC. Is EC-drain groter dan EC-gift, dan geeft u te weinig water! Noteer bij die informatie ook de daglichtsom straling of week gemiddelde.

Augustus - September bloei

Het sortiment snijbloemen met bloeiperiode augustus - september, moet vanaf begin februari tot nu toe etmaalgemiddelden van ca. 20°C gehad hebben. Voor potcymbidium is die start ongeveer een maand later. Kwekers met een gunstig energiecontract (en geholpen door het bijzonder zonnige weer van maart), zullen dat gerealiseerd hebben. Maar voor degenen die niet zo gelukkig waren, is het de vraag of zij hun etmaaltemperaturen wel

gerealiseerd hebben. Zo niet, dan zal de bloei vertraagd worden naar oktober. Het is nog de vraag wat voor weer we krijgen in de periode mei - juni.

“Vanaf nu is het belangrijk dat de etmaalgemiddelden niet boven de 20°C komen”

Vanaf nu is het belangrijk dat de etmaalgemiddelden niet boven de 20°C komen. Hogere temperaturen dan 20°C blokkeren de takstrekking als de bloemtakknop kleiner dan 2 - 3 cm is en veroorzaken ook kwaliteitsverlies. Bij zonnig warm weer, kan het al eind mei nodig zijn om te krijten. De nachten kunnen nog wel koel genoeg zijn, maar overdag wordt het dan te warm. Als er een buitenscherm en/of een nevelinstallatie aanwezig is, kan later gekrijt worden. Met een nevelinstallatie kan tot medio juli, de temperatuur overdag goed worden verlaagd. Na half juli wordt dit lastiger omdat in de nacht de RV hoger wordt. Grote dag en nacht verschillen, met name door hoge dagtemperaturen, kunnen rode bloemen en zwarte stempelkapjes later in het seizoen veroorzaken.

Oktober-bloei

Het sortiment met bloei in oktober, vraagt een dezelfde werkwijze als bij augustus - september bloei. Ook hier is het essentieel dat de gevraagde etmaalgemiddelden worden gerealiseerd. Bij koud, donker en regenachtig weer in de periode juni - augustus, kan het nodig zijn om te stoken. Doe je dit niet, dan wordt geld bespaard, maar vertraagt bloeitijd zodat die na 1 november valt. Medio - eind juni moet gekrijt worden als dat nog niet eerder is gebeurd.

December-bloei

Sortiment dat in december voor de Kerst moet bloeien, kan bloeiverlating oplopen door hele hoge temperaturen in juli - augustus. Die vertraging kan worden versterkt als het onverhoopt in augustus en september erg koel weer wordt. Dan moet er worden verwarmd om te voorkomen dat de bloei (deels) over de Kerst wordt getild. Bij normaal weer in augustus - september gaat alles vanzelf.

Valentijn - Vrouwendag bloei

Valentijn en vrouwendag bloei, ook wel mid-sortiment, is de makkelijkste teeltwijze. Belangrijkste is dat de planten in de zomer doorgroeien. Dus het moet niet te heet en of te donker zijn. Bladtemperaturen boven de 27°C zorgen ervoor dat de plant niet meer assimileert. Laat licht toe, krijgt niet te snel, liefst zo laat mogelijk. Let wel op: als het in augustus en september te donker en te koud is, activeer het gewas door desnoods bij te stoken. In de Nieuwsbrief van 2021 schreven we ook het volgende: "Dit is al de 3e keer dat dit stoken wordt genoemd. In 2020 was dat totaal niet nodig, maar wie zegt dat we dezelfde zomer krijgen? Zomer 2021 was op 3 weken mooi weer in juni na, een donkere, koele zomer. Heel anders dan de 3 voorgaande jaren."

April - Mei en late bloei

Een nevelinstallatie helpt u op zonnige dagen de dagtemperatuur te verlagen. De nachttemperaturen zijn niet het probleem. De bloemen worden met koelere temperaturen mooier. Controleer het waterverbruik van de planten door drain en/of gewicht van de plant te meten. Verwijder pas begin juli het krijt van de kas. Wacht bij extreem mooi weer daar even mee om de overgang niet te groot te maken. In augustus en september moet etmaalgemiddelde 20 - 21°C zijn om de nieuwe, jonge scheuten door te laten groeien. Die kunnen in de komende winter hun koude periode krijgen voor bloei voorjaar 2024 en tegelijk zorgt dat ervoor dat de tak uitgroei voor bloei voorjaar 2023 geblokkeerd wordt. Als de temperaturen te snel te laag worden, dan komt de takuitgroei te snel op gang waardoor de verlating teniet wordt gedaan.

Slakken

Slakken blijven een jaarlijks terugkomend probleem. Kleine huisjesslakken vreten aan wortels, grotere naaktslakken kunnen later in het seizoen problemen geven, bijvoorbeeld in de bloemen.

"Strooi in de periode april en mei slakkenkorrels"

Zodra er meer licht komt en de temperaturen in de kas stijgen, zie je meer slakken. Vooral op de grens van substraat-lucht, aan de voet van de scheuten. Strooi in de periode april en mei slakkenkorrels en een tweede keer in augustus en september.

Adrie Smits

Teeltadviseur
Phalaenopsis, Cymbidium
Miltonia, Odontoglossum

“Innovation is
in our DNA”